

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Регіонально-просторовий розвиток»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс/2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Туризм»
Спеціальність	ІЗ Туризм
Галузь знань	І Транспорт та послуги
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Логвин Михайло Михайлович
к. геогр. н., доцент

в. о. завідувача кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-068-898-33-93
Електронна адреса	llep777@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Поглиблення і розширення теоретичних знань, вмінь та практичних навичок студентів у питаннях дослідження закономірностей територіальної організації суспільства, просторових процесів й форм організації життя людей і суспільного виробництва, та регіонально-просторового розвитку як окремих соціальних груп, так і всього населення світу, макрорегіонів та України.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань з туризмознавства та географії туризму
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості РН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності; РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.	ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі. ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи регіонально-просторового розвитку		
Тема 1. Теоретичні аспекти регіонально-просторового розвитку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Письмово розкрити головні протиріччя сучасного регіонально-просторового розвитку світу.
Тема 2. Регіон як категорія просторового розвитку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Розкрийте поняття «регіон» та «простір – час». Розкрийте сутність просторової організації суспільства. Розкрийте поняття регіональної свідомості та менталітету соціуму.
Тема 3. Регіонально-просторові напрями соціально-демографічного розвитку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Визначте ключові положення поняття соціально-демографічного розвитку, ринку праці та які чинники зумовлюють територіальну мобільність молоді. Наведіть приклади проблем, які зумовлюють трудові міграції з України
Тема 4. Регіонально-просторові особливості економічної та продовольчої безпеки.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Визначте основні положення економічної та продовольчої безпеки. Розкрити поняття «суспільство масового споживання».
Модуль 2. Сучасний стан регіонально-просторового розвитку світу та України		
Тема 5. Регіонально-просторове дослідження соціальних негараздів.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Охарактеризуйте основні соціальні негаразди в сучасному суспільстві у регіонально-просторовому аспекті.
Тема 6. Регіонально-просторові відмінності у рівні та якості життя населення.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Письмово розкрити співвідношення понять «умови життя», «спосіб життя», «рівень життя», «якість життя». Дослідити які виділяють рівні життя населення. Розкрити систему критеріїв і статистичних показників якості життя. Розкрийте регіонально-просторові відмінності у рівні життя населення.
Тема 7. Соціально-гуманістичні напрями регіонально-просторового розвитку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Визначте культурні, релігійні, національні та етнічні особливості регіонально-просторового розвитку країн світу і України.
Тема 8. Регіонально-просторова характеристика України.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Порівняйте Цілі Розвитку Тисячоліття в світі та визначені в Україні. Порівняйте соціально-економічний розвиток регіонів України за вибраними показниками.

Інформаційні джерела

- Білецький М. І. Соціальна географія : навч. посібник / М. І. Білецький, І. В. Ванда, Л. І. Котик. – Львів : Вид-во ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. – 328 с.
- Вдовин, М.. Показники добробуту населення України та інших країн світу: порівняльний аналіз / М. Вдовин, Х. Сухович // Трансформаційна економіка. – 2024. – № 3 (08). – С. 13-18.
- Гукалова І. В. Якість життя населення України: суспільно-географічна концептуалізація: монографія / І. В. Гукалова. – К.: ДП «Друкарня МВС України», 2009. – 174 с.
- Заяць Т. А. Просторовий розвиток регіонів та поселенських структур: безпековий аспект / Т. А. Заяць, Г. О. Краєвська, Т. Г. Кравцова // Ефективна економіка. 2018. № 11. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6643>.
- Кацьора О.В. Теоретичні основи аналізу соціальних проблем / О.В.Кацьора // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. – 2020. – Вип. 86. – С. 71-76.
- Маруняк Є. О. Просторовий розвиток України в глобальній візії / Є.О. Маруняк // Вісник Національної академії наук України. 2020. № 4.С.73-83.

7. Мезенцев К. В. Регіональний розвиток в Україні: суспільно-просторова нерівність і поляризація: монографія / К. В. Мезенцев, Г. П. Підгрушний, Н. І. Мезенцева. – К.: ДП «Прінтсервіс», 2014. – 160 с.
8. Мікловда В., Горват Г. Просторовий розвиток регіону / В. Мікловда, Г. Горват // Євроінтеграція України та економічна безпека держави. Збірник наукових праць. – 2021. – Випуск 2 (27). – С. 149-153.
9. Міністерство розвитку громад та територій України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua>.
10. Немець Л. М. Просторова організація соціально-географічних процесів в Україні: монографія / Л. М. Немець, Я. Б. Олійник, К. А. Немець. – Харків: РВВ ХНУ, 2003. – 160 с.
11. Пальчук О. І. Ключові проблеми економічного розвитку України / О.І. Пальчук // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2019. Вип. 3. Ч. 2. – С. 47-52.
12. Прокопюк А. Регіон як категорія просторового розвитку / А.Прокопюк // Економіка і суспільство. – 2016. – №5. – С. 275-279.
13. Просторовий розвиток: Науковий збірник / Головн. ред. П.М. Куліков. – К., КНУБА, 2023. – Вип. 4. – 220 с.
14. Просторовий розвиток регіону: соціально-економічні можливості, ризики і перспективи: монографія / НАН України. Інститут регіональних досліджень; за ред. Шевчук Л.Т. – Львів, 2011. – 256 с.
15. Рябков С. О. Сучасні вимоги трансформації соціоекономічної системи для України / Рябков С. О. // Трансформаційна економіка. – 2024. – № (4 (09), 60-70.
16. Соціальна географія: підручник / за ред. Л. Немець та К. Мезенцева. – Київ: Фенікс, 2019. – 304 с.
17. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: [зб. наук. пр.] / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; В. С. Кравців (відп. ред.). – Львів, 2014. – Вип. 6 (110). – 349 с.
18. Стратегія розвитку Полтавської області до 2027 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.adm-pl.gov.ua/page/strategiya-rozvitku-poltavskoyi-oblasti-do-2027-roku>
19. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://igu.org.ua/sites/default/files/Стратегія-сталого-розвитку.pdf>
20. Яворська В. В. Регіональні геодемографічні процеси в Україні: монографія / В. В. Яворська. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2013. – 384 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни